

॥ ११ ॥ अपजग्मुः पलायनं कृतवन्तः ॥ १२ ॥ १३ ॥ अभिपंगात्पराभवात् द्रवंतं आलक्ष्य प्रास्फोटयत् आस्फोटं बाहुशब्दं कृतवान् ॥ १४ ॥ तूर्याणि जयवाद्यानि तथैवेत्यादि उत्तरान्वयि ॥ १५ ॥ तृतीयः पार्थः

निहत्य नागं तु शरेण तेन वज्रोपमेनाद्रिवरां बुदाभं ॥ तथा विधेनैव शरेण पार्थो दुर्योधनं वक्षसि निर्विभेद ॥ ११ ॥ ततो गजे राजनि चैव भिन्ने भग्ने विकर्णे च स पादरक्षे ॥ गांडीवमुक्तैर्विशिखैः प्रणुन्नास्ते योधमुख्याः सहसाऽपजग्मुः ॥ १२ ॥ दृष्ट्वैव पार्थेन हतं च नागं योधांश्च सर्वान् द्रवतो निशम्य ॥ रथं समावृत्य कुरुप्रवीरो रणात्प्रदुद्रावयतो न पार्थः ॥ १३ ॥ तं भीमरूपं त्वरितं द्रवंतं दुर्योधनं शत्रुसहोभिपंगात् ॥ प्रास्फोटयद्योद्धुमनाः किरीटीबाणेन विद्धं रुधिरं वमन्तं ॥ १४ ॥ अर्जुन उवाच विहाय कीर्त्तिविपुलं यशश्च युद्धात्परावृत्य पलायसे किं ॥ न तेऽद्य तूर्याणि समाहतानि तथैव राज्यादवरोपितस्य ॥ १५ ॥ युधिष्ठिरस्यास्मिन्निदेशकारी पार्थस्तृतीयो युधिसंस्थितोऽस्मि ॥ तदर्थमावृत्य मुखं प्रयच्छ नरेन्द्र वृत्तं स्मरधातृराष्ट्र ॥ १६ ॥ मोघं तवेदं भुवि नाम धेयं दुर्योधने तीह कृतं पुरस्तात् ॥ न हीह दुर्योधनतात वास्ति पलायमानस्यरणं विहाय ॥ १७ ॥ न ते पुरस्तादथ पृष्ठतो वा पश्यामि दुर्योधनरक्षितारं ॥ अपेहियुद्धात्पुरुषप्रवीरप्राणान् प्रियान्यां डवतो धरक्ष ॥ १८ ॥ इति श्रीम. विराटप. गोहरणप. दुर्योधनापयाने पंचषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६५ ॥ ॥ ६६ ॥ वैशंपायन उवाच आहूयमानश्च स तेन संख्ये महात्मना वैधृतराष्ट्रपुत्रः ॥ निवर्त्तितस्तस्य गिरां कुशेन महागजो मत्त इवां कुशेन ॥ १ ॥ सोमृष्यमाणो वचसा भिमृष्टो महारथेनातिरथस्तरस्वी ॥ पर्याववर्ताथरथेन वीरो भोगी यथापादतलाभिमृष्टः ॥ २ ॥ तं प्रेक्ष्य कर्णः परिवर्त्तमानं निवर्त्य संस्तभ्य च विद्ध गात्रं ॥ दुर्योधनस्योत्तरतो भ्यगच्छत्यार्थं नृवीरो युधिहेममाली ॥ ३ ॥ भीष्मस्ततः शांतनवो विवृत्य हिरण्यकक्षस्वरयाभिपंगी ॥ दुर्योधनं पश्चिमतो भ्यरक्षत्यार्थान् महाबाहुरधिज्यधन्वा ॥ ४ ॥ द्रोणः रूपश्चैव विविंशतिश्च दुःशासनश्चैव विवृत्य शीघ्रं ॥ सर्वे पुरस्ताद्विततोरुचापा दुर्योधनार्थं त्वरिताभ्युपेयुः ॥ ५ ॥ सतान्यनीकानि निवर्त्तमानान्यालोक्य पूर्णो घनिभानि पार्थः ॥ हंसो यथामेघमिवापतंतं धनं जयः प्रत्यतपत्तरस्वी ॥ ६ ॥ ते सर्वतः संपरिवार्य पार्थमस्त्राणि दिव्यानि समाददानाः ॥ ववर्षुरभ्येत्यशरैः समन्तान् मेघायथाभूधरमंबुवर्गैः ॥ ७ ॥ ततोऽस्त्रमस्त्रेण निवार्य तेषां गांडीवधन्वा कुरुपुंगवानां ॥ संमोहनं शत्रुसहोऽन्यदस्त्रं प्रादुश्चकारैर्द्रिरपारणीयं ॥ ८ ॥ ततो दिशश्चानुदिशो विवृत्य शरैः सुधारैर्निशितैः सुपत्रैः ॥ गांडीवघोषेण मनांसितेषां महाबलः प्रव्यथयांचकार ॥ ९ ॥

पृथासुतोऽर्जुनोऽस्मि वृत्तं द्यूतादिष्वधर्मं ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ इति विराटप. नैल. भारतभा. पंचषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६५ ॥ आहूयेति ॥ १ ॥ पर्याववर्तपरावृत्तवान् ॥ २ ॥ नृवीरो दुर्योधनः ॥ ३ ॥ अभिपंगी शत्रुपराजयसमर्थः ॥ ४ ॥ त्वरिताः अभ्युपेयुः संधिरार्षः ॥ ५ ॥ हंसः सूर्यः प्रत्यतपत्प्रतितापितवान् ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ विवृत्य व्याप्य ॥ ९ ॥